

Veiligheidsregio Twente

Uitkomsten controle en overige informatie 2016

Rapportage aan het algemeen bestuur

14 juni 2017

Het algemeen bestuur van
Veiligheidsregio Twente
Postbus 1400
7500 BK ENSCHEDE

Zwolle, 14 juni 2017

EBED-AMV8YG/lg

Uitkomsten controle en overige informatie 2016

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2016 van Veiligheidsregio Twente. In het hoofdstuk Kernpunten uit onze rapportage vindt u:

- ▶ de reikwijdte van de accountantscontrole;
- ▶ de belangrijkste uitkomsten.

In het hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole geven wij in verschillende paragrafen onze mening over de kwaliteit van het resultaat en de financiële positie van Veiligheidsregio Twente.

De paragraaf Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle van het hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole biedt informatie over de gesignaleerde kernpunten van de controle en overige punten.

In de paragrafen daarna gaan wij in op de kwaliteit van uw beheersorganisatie.

De bijlagen bevatten informatie over onze werkwijze, de reikwijdte van de accountantscontrole, onze onafhankelijkheid, een beschrijving van de gerelateerde verantwoordelijkheden.

De huidige veranderingen in het accountantsberoep, mede geïnitieerd door onze beroepsgroep NBA, de politiek en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), gericht op verbetering van de kwaliteit en versterking van de onafhankelijkheid, ondersteunen wij volledig. In dit verband onderstrepen wij het belang van het voeren van een open en eerlijke dialoog met u als lid van het algemeen bestuur. Dit vormt een essentieel onderdeel van het controleproces en van de corporate governance als geheel.

Het concept van dit verslag is 29 mei 2017 besproken en toegelicht met een afvaardiging van uw organisatie en wordt op 7 juni 2017 besproken met de portefeuillehouder middelen.

Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Twente.

Dit verslag is uitsluitend bestemd voor gebruik door het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en het management van Veiligheidsregio Twente en mag niet door anderen worden gebruikt.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

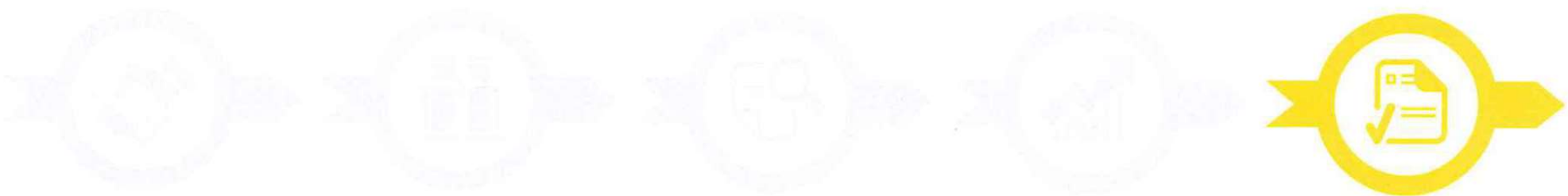
Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. J. Schuurkamp-Spijkerboer RA

Inhoudsopgave

Kernpunten uit onze rapportage	4	Bijlagen	23
Uitkomsten jaarrekeningcontrole:	6	<ul style="list-style-type: none">▶ Controleaanpak▶ Onafhankelijkheid▶ Verklaring van verantwoordelijkheden▶ Controleverschillen▶ SiSa-bijlage	
<ul style="list-style-type: none">▶ Onze analyse van het resultaat 2016▶ Onze analyse van de financiële positie 2016▶ Onze analyse van de gehanteerde grondslagen▶ Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle		Totaal aantal pagina's in dit rapport: 31	
Kwaliteit beheersorganisatie:	17		
<ul style="list-style-type: none">▶ Overwegingen met betrekking tot fraude en het risico op management override▶ Overwegingen met betrekking tot corruptie- en omkopingsrisico's▶ Bevindingen interne beheersing▶ Automatisering			
Rechtmatigheidsbeheer	21		

Kernpunten uit onze rapportage

Kernpunt	Uitkomst
Goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid	Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Veiligheidsregio Twente een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva per 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
Goedkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid	Voorts zijn wij van oordeel met inachtneming van onderstaande rechtmatigheidsfout dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting en met de relevante wet- en regelgeving.
Geen bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van Veiligheidsregio Twente gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
Geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage	Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2016. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkering geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.
Ongecorrigeerde controleverschillen	In de jaarrekening 2016 resteren geen controleverschillen met betrekking tot getrouwheid. Met betrekking tot de rechtmatigheid hebben wij een fout geconstateerd van € 351.000 met betrekking tot aanbestedingen, welke nader uiteengezet is in de paragraaf Uitkomsten jaarrekeningcontrole.

Kernpunten uit onze rapportage

Kernpunt	Uitkomst
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het BBV en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	<p>Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent Veiligheidsregio Twente en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat.</p> <p>Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de provinciewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.</p>
Financiële positie/kwaliteit van het resultaat	<p>In de jaarrekeningcontrole 2016 is geconstateerd dat de financiële positie van Veiligheidsregio Twente verslechterd is ten opzichte van 2015. Het eigen vermogen is gedaald van € 603.302 naar € 73.087 in 2016 en het resultaat voor 2016 is nihil. Wij wijzen u erop dat de middelen om eventuele tegenvallers in de komende jaren te compenseren beperkt zijn voor Veiligheidsregio Twente. Gezien de aard en opzet van de organisatie is de continuïteit niet in het geding omdat bij eventuele tekorten de deelnemende gemeenten aanvullende bijdragen doen. Wel adviseren wij de organisatie om de dialoog omtrent de omvang van het eigen vermogen en in het verlengde daarvan het weerstandsvermogen te blijven voeren met het bestuur.</p>
Belangrijkste uitkomsten jaarrekening controle	<p>De belangrijkste bevindingen in de jaarrekeningcontrole zijn gerelateerd aan het aanbesteden van opdrachten en het interne personeelsproces. Bij de aanbestedingencontrole zijn een aantal rechtmatigheidsfouten geconstateerd met betrekking tot het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid. Inzake het personeelsproces zijn eveneens aandachtspunten geïdentificeerd die niet zozeer bij Veiligheidsregio Twente liggen, maar meer bij de dienstverlenende organisatie Regio Twente. Deze bevindingen zijn nader uiteengezet in de paragraaf Uitkomsten jaarrekeningcontrole.</p>
Goedkeurende controleverklaring bij de jaarstukken 2016	<p>Wij hebben geen ongecorrigeerde controleverschillen of herrubriceringen geconstateerd die materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. Daarom hebben wij met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening 2016 van Veiligheidsregio Twente. Dit onder voorwaarde dat het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Twente de jaarrekening 2016 ongewijzigd vaststelt en haar besluit notuleert.</p>

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat 2016

Het resultaat nader besproken

Het saldo van baten en lasten (na bestemming) over het jaar 2016 bedraagt € 0 ten opzichte van een totaal saldo van baten en lasten (voor bestemming) van € 1.104.000 negatief.

Het resultaat over 2016 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven.

Resultaat 2016 ten opzichte van de gewijzigde begroting			
Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting 2016	Realisatie 2016	Afwijking ten opzichte van de gewijzigde begroting
Totale lasten	49.373	53.571	4.198
Totale baten	49.373	52.467	3.094
Totaal saldo van baten en lasten	0	-/- 1.104	-/- 1.104
Onttrekking weerstandsvermogen		-/- 574	-/- 574
Mutaties in reserve	0	-/- 530	-/- 530
Gerealiseerd resultaat	0	0	0

Kwaliteit van het resultaat

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten (voor bestemming) bedraagt € 1.104.000 negatief en wijkt daarmee € 1.104.000 negatief af van de begroting na wijziging 2016, welke is vastgesteld door het algemeen bestuur. Op pagina 8 en verder (samenvatting resultaat 2016) van de jaarstukken is een recapitulatie opgenomen van de ontwikkelingen van het resultaat ten opzichte van de actuele begroting. Door middel van deze analyse analyseert Veiligheidsregio Twente het ontstaan van het resultaat op een adequate wijze, door daarbij onderscheid te maken naar verschillen die ontstaan uit hoofde van structurele en incidentele posten en activiteiten.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

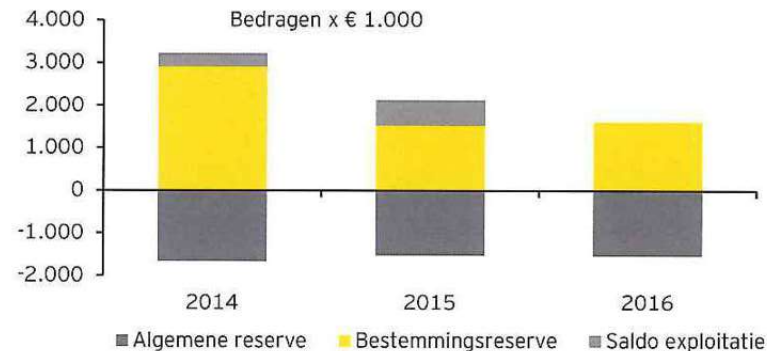
Onze analyse van de financiële positie 2016

Analyse van de financiële positie

Eigen vermogen neemt af

Onderstaand hebben wij een analyse van de financiële positie 2016 van Veiligheidsregio Twente uiteengezet. Hierbij hebben wij het eigen vermogen, de financiële kengetallen, en het weerstandsvermogen en de risicobeheersing geanalyseerd.

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2016 volgens de jaarrekening € 73.087 en heeft zich vanaf 2014 als volgt ontwikkeld:

De algemene reserve van Veiligheidsregio Twente is een negatieve reserve van € 1.535.624 welke opgebouwd is uit een algemeen deel € 404.346 en een negatief deel inzake het functioneel leeftijdsontslag (FLO) € 1.939.972. Het negatieve saldo vanuit de FLO komt voort uit een bilaterale afspraak tussen de gemeente Enschede en VRT over de financiering van het FLO. Het saldo van de negatieve algemene reserve is licht toegenomen vanwege een negatieve dotatie aan de reserve FLO van € 48.892 en de dotatie van € 37.835 welke voor € 24.999 gerelateerd is aan de bestemming van het resultaat 2015. Per saldo is in 2016 € 226.214 gedoteerd aan de reserves (algemene reserve € 37.000 en bestemmingsreserve € 188.000) en is voor € 153.790 onttrokken. Het resultaat 2015 is rechtstreeks gebruikt ten behoeve van de exploitatie 2016.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2016

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bedraagt € 1.422.235 positief

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2016 is gevoerd. In de jaarrekening 2016 zijn in totaal voor € 1.143.000 aan risico's gespecificeerd die zich hebben voorgedaan. Daartegenover staat een beschikbare weerstandscapaciteit van € 1.422.000 (voor de impact van de FLO hierop verwijzen wij naar de analyse van het eigen vermogen).

De weerstandsratio voor 2016 bedraagt 1,24, dit is 0,54 hoger dan de normatieve ratio van 0,7 (vastgesteld door het algemeen bestuur).

Hieronder is een overzicht opgenomen van de ontwikkeling van het weerstandsvermogen:

Weerstandsvermogen bedragen in €'s	Jaarverslag 2016	Jaarverslag 2015
Beschikbare capaciteit (A)	1.422.000	2.076.000
Benodigde capaciteit (B)	1.143.000	443.000
Ratio weerstandsvermogen	1,24	4,7
Weerstandsvermogen (A-B)	279.000	1.633.000

De weerstandsratio bedraagt ultimo 2016 1,24. Hiermee kwalificeert de ratio (op basis van de interne nota weerstandsvermogen en risicobeheersing) als voldoende. Ten opzichte van 2015 is de ratio afgenomen met 3,46. Deze verslechtering kan worden verklaard door de invoering van het individueel keuzebudget, en het gebruik van het resultaat 2015 voor het dekken van de exploitatie in 2016. Wij zijn van mening dat de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing een adequaat inzicht biedt in de beschikbare weerstandscapaciteit en (naast de onder de toelichting op de balans verantwoorde Niet uit de balans blijkende verplichtingen) de in 2016 geactualiseerde en op balansdatum bestaande risico's. Echter benadrukken wij dat er sprake is van een negatieve ontwikkeling in het weerstandsvermogen en deze begin 2017 onder de vastgestelde grens van het algemeen bestuur uitkomt op 0,34.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2016

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen 2016

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. De inwerkingtreding van dit besluit heeft plaatsgevonden op 1 april 2016. In de wijziging van het BBV is een paragraaf opgenomen met betrekking tot financiële kengetallen. Deze paragraaf zal voor gemeenschappelijke regelingen (waaronder Veiligheidsregio Twente) van kracht worden voor begrotingsjaar 2018. Om inzicht te verschaffen in de financiële positie van Veiligheidsregio Twente ultimo 2016, zijn in onderstaande tabel de financiële kengetallen voor Veiligheidsregio Twente nader toegelicht.

Ratio	2016 realisatie	2015 realisatie
Netto-schuld quote	102,3%	96,9%
Netto-schuld quote (gecorrigeerd)	102,2%	96,8%
Solvabiliteitsratio	0,1%	1,1%

Een afzonderlijk kengetal zegt nog weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat zij alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld geven van de financiële positie van Veiligheidsregio Twente.

Netto schuld/gecorrigeerde schuld ratio

De netto schuld ratio laat zien wat de verhouding is tussen de netto schuld (schulden minus monetaire activa) en de totale baten. De ratio van Veiligheidsregio Twente ligt met 103,5% hoog, de totale schuldpositie van Veiligheidsregio Twente is hoger dan de totale baten die in 2016 zijn gerealiseerd. Rekening houdend met de verstrekte hypothecaire leningen bedraagt de gecorrigeerde schuld ratio 103,3%.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2016

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen 2016

Solvabiliteit ratio

De totale vermogenspositie en het vermogen om vreemd vermogen (schulden) terug te kunnen betalen wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage is bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. De ratio van Veiligheidsregio Twente zijnde 0,1% geeft aan dat Veiligheidsregio Twente ultimo 2016 meer schulden heeft ten opzichte van het eigen vermogen.

Ten opzichte van voorgaand jaar is het solvabiliteitspercentage verslechterd en benadrukken wij dat een verbetering van het solvabiliteitspercentage benodigd is om de risico's te kunnen blijven afdekken. Wat de benodigde solvabiliteit is, is afhankelijk van het risicoprofiel en de toekomstige ontwikkelingen van de organisatie. Welke risico's loopt Veiligheidsregio Twente zelf en welke risico's hebben zij verlegd naar de deelnemende gemeenten?

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de gehanteerde grondslagen

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt ook voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Kwaliteit jaarverslag

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig de gemeentewet is opgesteld en verenigbaar is met de jaarrekening. Verder hebben wij vastgesteld dat de verplichte paragrafen zijn toegevoegd.

Significante schattingsposten

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Zij is van mening dat de significante veronderstellingen die zijn gehanteerd bij het maken van schattingen ten aanzien van de materiële vaste activa en de waardering van de vorderingen redelijk zijn. Als accountant van het algemeen bestuur beoordelen wij deze door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen.

Hieronder hebben wij een beschouwing ten aanzien van de belangrijkste schattingen opgenomen.

Waardering materiële vaste activa (sensitiviteit schattingen is laag)
Wij hebben controle werkzaamheden verricht op het duurzame gebruik per ultimo 2016 van de materiële vaste activa. Wij zijn van mening dat er met betrekking tot de materiële vaste activa die in de balans zijn verantwoord geen bijzondere waardeverminderingen dienen te worden doorgevoerd. Tijdens de controle zijn wij geïnformeerd dat er een discussie loopt over een investering gedaan in 2016 waarbij het standpunt van Veiligheidsregio Twente is dat er een bedrag van circa € 330.000 gecrediteerd dient te worden. Deze creditnota is voorzichtigheidshalve nog niet verwerkt in de jaarrekening 2016 in verband met het onzekere karakter hiervan. Wij kunnen ons verenigen met de gehanteerde verwerkingswijze.

Waardering overlopende activa en overlopende passiva (sensitiviteit schattingen is laag)
Wij zijn van mening dat de significante veronderstellingen die zijn gehanteerd bij het maken van schattingen ten aanzien van de verantwoording van overlopende activa en overlopende passiva redelijk zijn.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Wet Normering Topinkomens (WNT)	SiSa
<p>Over 2016 voldaan aan de WNT; toelichting op de WNT in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen</p>	<p>Geen bevindingen geconstateerd ten aanzien van de SiSa-bijlage</p>
<p>Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.</p> <p>Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.</p> <p>In het kader van de jaarrekening 2016 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Ook heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.</p>	<p>Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2016. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;▶ 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;▶ € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is. <p>Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.</p> <p>De SiSa-bijlage dient door Veiligheidsregio Twente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.</p> <p>In bijlage 5 bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.</p>

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Invoering vennootschapsbelastingplicht

Veiligheidsregio Twente heeft goed geanticipeerd op ontwikkelingen invoering VPB-plicht

Op 1 januari 2016 is de Wet Vpb-plicht overheidsondernemingen ingevoerd, waardoor een groot aantal directe en indirecte overheidsondernemingen onder voorwaarden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb) is geworden. Provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid worden belastingplichtig, voor zover zij een fiscale onderneming drijven. De regeling kent een aantal algemene en specifieke vrijstellingen op basis waarvan de Vpb-plicht mogelijk beperkt kan worden.

De jaarrekening 2016 is hiermee de eerste jaarrekening waarin de gevolgen van de invoering van de Vpb-plicht voor overheidsbedrijven worden verwerkt.

Het traject om te komen tot afstemming met de Belastingdienst over de belaste activiteiten is door de organisatie via twee kanalen ingezet, zowel op landelijk (in samenwerking met Brandweer Nederland) als op regionaal niveau. Een analyse van de activiteiten van de Veiligheidsregio('s) heeft met behulp van externe ondersteuning door BDO respectievelijk EFK Belastingadviseurs plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot het opstellen van een activiteitenlijst.

Op basis van de gerealiseerde baten en lasten per activiteit is het standpunt van Veiligheidsregio Twente dat zij voor een deel van de activiteiten belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting, hierover loopt nog finale afstemming met de Belastingdienst. Voor het overgrote deel van de activiteiten wordt niet deelgenomen aan het economisch verkeer, daarnaast wordt tegen kostprijzen gewerkt en blijven structurele overschotten uit.

Op basis van de uitgevoerde inventarisatie van activiteiten en de afstemming van Veiligheidsregio Twente met de Belastingdienst is de verwachting dat de vennootschapsbelasting voor het jaar 2016 uitkomt op € 0. De belastbare componenten van Veiligheidsregio Twente hebben geen positief resultaat gerealiseerd welke belastbaar is in het kader van de Vpb.

Wij zijn van mening dat Veiligheidsregio Twente, rekening houdend met de resterende onduidelijkheden/onzekerheden rond de invoering, hiermee goed heeft geanticipeerd op de ontwikkelingen rond de invoering van de Vpb-plicht en de last juist heeft verantwoord.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Naleving Europese aanbestedingsregels

Veiligheidsregio Twente voldoet aan de EU-aanbestedingsregels, wel zijn er onrechtmatigheden geconstateerd met betrekking tot het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid

Per 1 april 2013 is de nieuwe aanbestedingswet van kracht, waarbij per 18 april 2016 een wijziging is doorgevoerd in de EU aanbestedingsregels met betrekking tot de inhuur van derden (2B diensten). Veiligheidsregio Twente onderkent de risico's met betrekking tot het rechtmatig aanbesteden en heeft deze ook als zodanig gekwantificeerd in de paragraaf rechtmatigheid van de jaarrekening.

In ons accountantsverslag 2015 en de managementletter 2016 hebben wij u gewezen op de gewijzigde regelgeving en het toenemende belang om aan de voorkant, door middel van borging binnen het proces, zorg te dragen voor een rechtmatige aanbesteding.

Tussen de interim-controle en jaarrekeningcontrole zijn wij in gesprek geweest met uw organisatie met betrekking tot een aantal inkoopdossiers waarover onduidelijkheid bestond of deze wel rechtmatig zijn aanbesteed. Wij hebben deze inkoopdossiers intern voorgelegd bij een aanbestedingsspecialist en zijn tot onderstaande conclusies gekomen met betrekking tot het inkoop- en aanbestedingsbeleid van Veiligheidsregio Twente:

- ▶ Geconstateerde onrechtmatigheid € 165.000 met betrekking tot de aankoop van een innovatieve oplossing. De opdracht is enkelvoudig onderhands gegund, waarbij uw organisatie aangeeft dat de gecontracteerde partij de enige aanbieder zijn van dit product. Op basis van het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid zou nationaal openbaar of meervoudig onderhands aanbesteed moeten worden. Uit het inkoopdossier blijkt onvoldoende dat er maar één aanbieder is die de oplossing kan leveren.

- ▶ Geconstateerde onrechtmatigheid € 64.000. Deze onrechtmatigheid heeft betrekking op een initieel contract dat gesloten is met een partij waarbij de verwachte jaarlijkse kosten beneden de aanbestedingsdrempel zou liggen. Door uitbreiding van de dienst naar een andere locatie is op basis van de aanbestedingsregels het contract onrechtmatig. Er is gedurende het jaar sprake geweest van een wezenlijke wijziging in de dienstverlening waardoor een nieuwe aanbesteding zou moeten worden opgestart.
- ▶ Geconstateerde onrechtmatigheid € 66.000. Deze onrechtmatigheid heeft betrekking op een langdurig contract waarvan de totale contractwaarde gedurende de looptijd de € 1 miljoen zou overstijgen. De organisatie heeft deze onrechtmatigheid opgemerkt en is in gesprek gegaan met de leverancier, waarbij het oude contract is ontbonden en per 1 mei 2017 een nieuw contract is gesloten conform de eigen inkoop- en aanbestedingsprocedures. Voor de controle is de totale last 2016 en 2017 tot het moment van contractwijziging, als onrechtmatig gekwalificeerd aangezien deze niet tot stand is gekomen in lijn met het inkoop- en aanbestedingsbeleid.
- ▶ Geconstateerde onrechtmatigheid € 56.000. Deze onrechtmatigheid vloeit voort uit een contract welke reeds in 2015 is gesloten, waarbij evenals dit jaar vorig jaar de jaarlast als onrechtmatig is gekwalificeerd. Het heeft betrekking op de werving en selectie van een personeelslid, waarbij de opdracht enkelvoudig gegund is aan een partij. Nadat de juiste persoon geselecteerd is, is ook de inhuur gefaciliteerd via deze partij, terwijl Veiligheidsregio Twente een contract heeft gesloten met een andere aanbieder voor het inhuren van personeel.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Naleving Europese aanbestedingsregels

Veiligheidsregio Twente voldoet aan de EU-aanbestedingsregels, wel zijn er onrechtmatigheden geconstateerd met betrekking tot het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Op basis van de geconstateerde onrechtmatigheid adviseren wij u om de beheersing binnen het proces effectief te waarborgen. Indien dit niet mogelijk is zal net als voorgaande jaren achteraf moeten worden vastgesteld of de aanbestedingen rechtmatig zijn geweest. Het achteraf vaststellen van de rechtmatigheid brengt het risico met zich mee dat dit arbeidsintensief is alsmede dat bijsturing niet meer mogelijk is.

Daarnaast willen wij u graag informeren over een aantal algemene bevindingen welke naar voren zijn gekomen bij het controleren van de rechtmatigheid van de aanbestedingen:

- ▶ Veiligheidsregio Twente heeft in haar inkoop en aanbestedingsbeleid uiteengezet waar een goed inkoopdossier aan moet voldoen. Wij hebben geconstateerd dat de inkoopdossiers niet altijd volledig zijn en ook dat achteraf herstel werkzaamheden (bijvoorbeeld startformulieren invullen en laten autoriseren, nadat inkoop heeft plaats gevonden) plaatsvinden om een dossier volledig te maken. Dit heeft voornamelijk betrekking op de cultuur en discipline binnen Veiligheidsregio Twente om het inkoop en aanbestedingsbeleid na te leven. Wij adviseren u om het belang van het juist aanbesteden binnen de organisatie blijvend onder de aandacht te brengen en te monitoren.
- ▶ Wij hebben vastgesteld dat er in 2016 twee contracten zijn gesloten met een lange looptijd. Wij hebben vastgesteld dat langdurige contracten afgesloten kunnen worden (met beperkte opzegmogelijkheden). Voor één contract geldt, zie ook pagina 14, dat dit tot een onrechtmatigheid heeft geleid ten aanzien van de naleving van de aanbestedingsregels.

Belangrijker is dat er binnen de VRT afspraken worden gemaakt wanneer deze langlopende contracten gesloten mogen worden aangezien de VRT zich voor een lange periode financieel committeert jegens derden. Concreet wat moet de omvang en diepgang van de businesscase zijn alvorens dat deze contracten worden aangegaan.

In aanvulling hierop hebben wij geconstateerd dat in afwijking van de inkoopmandatering één van de langdurige contracten is ondertekend door een medewerker welke niet bevoegd is om te autoriseren voor deze omvang van opdrachten. Wij adviseren u om het interne proces met betrekking tot de zakelijkheid van transacties beter te borgen in de processen en te controleren vooraf.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Interne beheersing personeel en IKB

Veiligheidsregio Twente is voor het personeelsproces afhankelijk van Regio Twente. Gezien de omvang van de lasten is een effectieve en efficiënte beheersing van deze lasten een belangrijk item voor managementrapportages

In de managementletter 2016 is vastgesteld dat Regio Twente achterloopt met betrekking tot de interne controle werkzaamheden op de salarissen.

Naast de bevindingen bij de interim, is bij de jaarrekeningcontrole 2016 geconstateerd dat de huidige inrichting van de financiële administratie met betrekking tot de personeelslasten naar ons oordeel weinig gespecificeerd is. Hierdoor biedt de financiële administratie niet de informatie voor de bedrijfsvoering die het zou kunnen bieden.

De totale lasten 2016 bedragen € 53,5 miljoen, waarvan € 26,8 miljoen (50%) personeel gerelateerd is. Op basis hiervan concluderen wij dat de personeel proces een belangrijk proces binnen Veiligheidsregio Twente is.

Wij hebben bovenstaande mede vastgesteld aan de hand van inzet van data-analyse in onze controle. Hierbij hebben wij geconstateerd dat de salarissen niet nader gespecificeerd worden in de financiële administratie. Daarnaast verschaft de financiële administratie, zo blijkt uit data-analyse, weinig inzicht in de personeelsuitgaven die volgen uit enerzijds het vrij uitgebreide beloningsstelsel van de organisatie en anderzijds de hoofd- en neventaken die de medewerkers van de organisatie vervullen. Navraag leert dat de financiële administratie hierdoor niet als bron kan dienen voor reële managementvragen zoals de mate waarin medewerkers worden belast en voor welke doeleinden medewerkers worden ingezet.

Wij adviseren u dan ook om een nadere verbijzondering aan te brengen in de financiële administratie, zodat u aan de hand van financiële cijfers beter het personeelsproces kunt aansturen.

Individueel keuzebudget (IKB)

Per 1 januari 2017 is het IKB ingevoerd, Veiligheidsregio Twente heeft in het georganiseerd overleg van november 2016 vastgesteld dat voor haar organisatie het IKB met ingang van 1 januari 2018 wordt ingevoerd. Hierdoor ontstaat er ten opzichte van voorgaande jaren een nieuwe verplichting voor vakantiegeld. Door de invoering van het IKB is er sprake van een éénmalige extra last van zeven maanden vakantiegeld. Concreet betekent dit dat in 2016 de bedoelde éénmalige extra last van zeven maanden vakantiegeld ontstaat. In jaarrekening 2016 is deze extra last verantwoord door VRT als kortlopende verplichting.

Wij hebben vastgesteld dat Veiligheidsregio Twente de invoering van het IKB juist heeft verwerkt in de jaarrekening.

Kwaliteit beheersorganisatie

Overwegingen met betrekking tot fraude en het risico op management override

Fraude en het risico op management override

Fraude en de naleving van wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust zowel bij het algemeen bestuur als bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Twente. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Het geïdentificeerde fraude risico voor de jaarrekeningcontrole 2016 en de verrichte werkzaamheden door EY om het risico te mitigeren is opgenomen in bijlage 1 (controle aanpak).

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren het algemeen bestuur over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving of statuten, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is zijn taken te vervullen.

Kwaliteit beheersorganisatie

Overwegingen met betrekking tot corruptie- en omkopingsrisico's

Corruptie- en omkopingsrisico's

Gemeenschappelijke regelingen maken onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen voor Veiligheidsregio Twente.

Corruptie is een wereldwijd probleem waar het ook uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen de Veiligheidsregio Twente te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking Corruptie, een relevant onderwerp in het kader van (controle) werkzaamheden van de accountant verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid. Veiligheidsregio Twente beschikt over een intern inkoop en aanbestedingsbeleid waarin beschreven is hoe een inkoop en aanbesteding procedure uitgevoerd dient te worden. Zichtbare monitoring op de werking en naleving van dit beleid, is een aandachtspunt voor uw organisatie.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

Detailcontrole op de inkoop en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkoop conform de geldende Europese aanbestedingsregels en het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn aanbesteed. Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkoop welke in rekening zijn gebracht aan Veiligheidsregio Twente ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.

Naar aanleiding van bovengenoemde werkzaamheden hebben wij geen bevindingen geconstateerd.

Kwaliteit beheersorganisatie

Bevindingen interne beheersing

Bevindingen interne beheersing

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2016 van Veiligheidsregio Twente hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van Veiligheidsregio Twente, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven. Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Interne beheersing van voldoende niveau

In onze managementletter 2016, op 19 december 2016 uitgebracht aan het dagelijks bestuur, hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2016 opgenomen. Wij concluderen in onze managementletter dat uw processen vanuit perspectief van de accountant van een voldoende niveau zijn, maar dat er meerdere bevindingen zijn geconstateerd die actie behoeven en waarmee de bedrijfsvoering structureel kan worden versterkt.

Onze belangrijkste bevindingen ten aanzien van uw interne beheersing binnen de primaire processen zijn:

- Inkopen (zichtbare controle aspect prestatielevering)
- Personeel (monitoring personeelsproces)
- Treasury (opvolgen Treasurystatuut)

Kwaliteit beheersorganisatie

Automatisering

Automatische gegevensverwerking

Automatisering

Onze controle is niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het algemeen bestuur ontvangen. Wij hebben voor onze controle de algemene en applicatie specifieke IT-beheersmaatregelen getest. Wij willen u graag op de hoogte stellen van onderstaande ontwikkelingen, in werking getreden in 2016 en van toepassing op Veiligheidsregio Twente.

Wetgeving meldplicht datalekken Wet bescherming persoonsgegevens

Met de digitalisering van data binnen organisaties neemt het belang van cybersecurity steeds meer toe, zo ook voor Veiligheidsregio Twente. Daarnaast zorgen verandering in wet- en regelgeving ook voor een toenemend belang van het beschermen van digitale (persoons)gegevens. Op 1 januari 2016 is de wet Meldplicht datalekken in werking getreden. Deze wet verruimt de huidige Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en verplicht organisaties een datalek te melden. Het doel van de wet is de gevolgen van een data lek voor de betrokkenen zoveel mogelijk te beperken en op deze manier een bijdrage te leveren aan het behoud en herstel van vertrouwen in de omgang met persoonsgegevens. Op basis van deze nieuwe wet moet u in het geval van een datalek niet alleen melding maken bij de toezichthouder, het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP), maar ook bij de betrokkene. Het niet-naleven van deze regelgeving resulteert in een forse boete.

Wij hebben gedurende de controle vastgesteld dat uw organisatie een project team heeft samengesteld om intern beleid te ontwikkelen om het risico op data lekken te mitigeren. Wij adviseren u organisatie om dit beleid op korte termijn te implementeren in de organisatie, om zo het risico snel te mitigeren.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Rechtmatigheidsbeheer

Rechtmatigheid

Bevindingen in het kader van rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle over 2016 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het controleprotocol 2016 van Veiligheidsregio Twente. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- Rechtmatigheidsbeheer
- Begrotingsrechtmatigheid
- Rechtmatigheid aanbesteden
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
- Niet-financiële beheershandelingen

Rechtmatigheidsbeheer:

Wij zijn van mening dat Veiligheidsregio voor het boekjaar 2016 een deugdelijk rechtmatigheidsonderzoek heeft uitgevoerd maar dat op punten doorontwikkeling, met name inbedding van de rechtmatigheid in de processen, alsmede overgang van gegevensgericht naar meer systeemgericht mogelijk is.

Aandachtspunt is de tijdige uitvoering van de verbijzonderde interne controle en de vertaling van de fouten en onzekerheden naar aanvullende werkzaamheden.

Begrotingsrechtmatigheid:

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het bestuur is gerespecteerd. De overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten zijn door het dagelijks bestuur in de toelichting op de programmarekening toereikend toegelicht. Het dagelijks bestuur stelt het algemeen bestuur voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2016. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Rechtmatigheidsbeheer

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid aanbesteden:

Fouten in de aanbestedingen betreffen rechtmatigheidsfouten doordat meerdere aanbestedingen niet in overeenstemming met de van toepassing zijnde EU-aanbestedingswetgeving hebben plaatsgevonden of niet in overeenstemming zijn met het interne inkoop en aanbestedingsbeleid.

Wij hebben geen onrechtmatige aanbestedingen geconstateerd in het kader van de EU- aanbestedingswetgeving. Wel hebben wij een totale onrechtmatigheid van € 351.000 vastgesteld in het kader van het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze onrechtmatigheid overschrijdt niet onze controletolerantie en heeft dan ook geen invloed op de te verstrekken verklaring. Op basis hiervan kunnen wij bij de jaarrekening 2016 zowel betreffende de getrouwheid als de rechtmatigheid een goedkeurende verklaring verstrekken.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium:

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw organisatie heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheers handelingen:

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Bijlagen

Controleaanpak	24
Onafhankelijkheid	27
Verklaring van verantwoordelijkheden	29
Controleverschillen	30
SiSa-bijlage	31

Bijlage - Controleaanpak

Controleaanpak en -uitvoering

Controleaanpak

Controleaanpak en -uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts (WNT). Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de interne controle medewerkers en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. In dit accountantsverslag rapporteren wij aan u over onze werkzaamheden en bevindingen.

De met u afgesproken goedkeurings-en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast, die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De goedkeuringstolerantie is vastgesteld door het algemeen bestuur, waarbij ook het normenkader is vastgesteld.

Op grond van de jaarrekening 2016 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 537.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 1.611.000 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

De rapportagetolerantie voor het rapporteren van fouten en onzekerheden is door het algemeen bestuur bepaald op € 100.000.

Goedkeuringstolerantie	Goed-keurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Bijlage - Controleaanpak

Geïdentificeerd frauderisico

Frauderisico	Beheersing maatregelen	Werkzaamheden EY
<p>Management override of controls, is als frauderisico geïdentificeerd aangezien Veiligheidsregio Twente voor een groot deel afhankelijk is van de bijdragen van de verbonden gemeenten. Bij het bepalen van de schattingen in de jaarrekening bestaat er een kans dat de gehanteerde uitgangspunten/keuzes beïnvloed worden door het politieke spel. De afwegingen die vervolgens gemaakt worden en doorgevoerd worden kunnen leiden tot management override of controls. Waardoor de overige schulden niet volledig zijn opgenomen in de jaarrekening.</p>	<p>Naar aanleiding van de controle onderkennen wij in opzet de volgende beheersingsmaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Toezicht door het algemeen bestuur op het dagelijks bestuur, op basis van de periodieke rapportages, van de financiële realisatie. Het algemeen bestuur heeft er vanuit hun rol belang bij dat de toerekening juist plaatsvindt ten einde niet te veel te betalen.▶ Controle van de opgestelde jaarrekening door de externe accountant.	<p>Wij hebben de controle om dit risico af te dekken gegevens-gericht ingestoken. In dit kader hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Op basis van de checklist jaarrekening vastgesteld dat de opgestelde jaarrekening voldoet aan de daaraan gestelde eisen.▶ Door de middel van gegevensgerichte werkzaamheden de juiste afgrenzing van de opbrengsten en lasten vastgesteld.▶ Door middel van gegevensgerichte werkzaamheden de juiste toerekening van de opbrengsten vastgesteld.▶ Journal entry testing; de journaalposten met betrekking tot schattingen waarvoor wij een verhoogd risico onderkennen op basis van omschrijving en/of periode waarin deze transactie heeft plaatsgevonden hebben wij vastgesteld dat desbetreffende journaalpost terecht heeft plaatsgevonden.

Bijlage - Controleaanpak

Samenwerking met andere accountants en inzet van deskundigen

Specialisteninzet

Inschakeling van specialisten

Wij hebben voor onze controle van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gebruik gemaakt van het EY WNT-expert panel ter beoordeling van de juistheid en de volledigheid van de WNT-verantwoording in de jaarrekening 2016. Door de gewijzigde wet- en regelgeving en de verscherpte controletoleranties hebben wij het WNT expertteam ons laten ondersteunen bij de werkzaamheden.

Controle jaarverslag

Inleiding

In het kader van onze controle van de jaarrekening is het onze taak om na te gaan of het jaarverslag voldoet aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en of het verenigbaar is met de jaarrekening, en ook om na te gaan of het jaarverslag, in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent Veiligheidsregio Twente en haar omgeving, geen materiële onjuistheden bevat.

Vereisten jaarverslag

Uw jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording, de paragrafen en overige informatie. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten bepaalt nadere voorschriften voor het jaarverslag.

In overeenstemming met de omvang en complexiteit van Veiligheidsregio Twente bevat het jaarverslag een evenwichtige en uitvoerige analyse van de financiële situatie op de verslagdatum, ontwikkelingen tijdens het boekjaar en inkomsten, alsmede een beschrijving van de risico's en onzekerheden. Daarnaast dient in het jaarverslag de verwachte gang van zaken te worden opgenomen. Ten aanzien van het gebruik van financiële instrumenten door Veiligheidsregio Twente worden de doelstellingen en het beleid inzake risicobeheer vermeld.

Bijlage - Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assurance-opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO, die wij hieronder hebben opgenomen betreffen:

- Langdurige betrokkenheid
- Samenloop van dienstverlening
- Geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor OOB's vanaf 1 januari 2014 en kantoorrotatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders. Op 17 juni 2016 is een gewijzigde ViO van kracht geworden vanwege de implementatie van Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Impact ViO op relatie Veiligheidsregio Twente en EY

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren. Per 17 juni 2016 moet de externe accountant roteren na een periode van vijf jaar waarbij verder een afkoelingstermijn van drie jaar geldt. Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- drs. J. Schuurkamp-Spijkerboer RA (extern accountant), sinds jaarrekeningcontrole 2012.
- drs. J. Smit RA (Manager), sinds jaarrekeningcontrole 2012 en sinds de controle 2013 als executive.

Dit betekent dat geen van onze teamleden de termijn van zeven jaren bij Veiligheidsregio Twente heeft overschreden.

Bijlage - Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's (zogenoemde organisaties van openbaar belang; VRT valt niet onder deze definitie) is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurance-diensten. Voor niet-OOB's, zoals Veiligheidsregio Twente is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurance-dienst niet van materiële invloed is op het assurance-object. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurance-dienst niet:

- subjectief of niet-routinematig is; of
- een verwerkingswijze in het assurance-object ten gevolge heeft waarvan het assurance-team twijfelt of deze verwerkingswijze passend is; of
- leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, informeren wij u hierbij over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100. Wij hebben geen geschenken en/of persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven voornoemd bedrag verstrekt/ontvangen.

Wij zijn onafhankelijk van Veiligheidsregio Twente

Wij hebben alle aspecten geanalyseerd die onze onafhankelijkheid gedurende het jaar zouden kunnen bedreigen. Daar waar onafhankelijkheidsregels dit vereisen, hebben wij aanvullende waarborgen ingevoerd. Wij kunnen u bevestigen dat zowel als organisatie en als controleteam onafhankelijk zijn van Veiligheidsregio Twente.

Bijlage - Verklaring van verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid accountant

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2016 van Veiligheidsregio Twente gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Bijlage - Controleverschillen

Controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die Veiligheidsregio Twente heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Op basis van de verrichte werkzaamheden zijn er drie ongecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd ten aanzien van de rechtmatigheid in de jaarrekening 2016.

Rechtmatigheid aanbestedingen

Wij hebben een onrechtmatigheid van € 351.000 vastgesteld in het kader van het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze onrechtmatigheid overschrijdt niet onze controletolerantie en heeft dan ook geen invloed op de te verstrekken verklaring.

Bijlage - SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2016 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door Veiligheidsregio Twente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2017 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2016	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Geen	-	-